

Előzetési díj helyben:
 Egész évre . . . . 8 frt
 Félévre . . . . . 4 frt
 Negyedévre . . . . 2 frt
 Vidékre 1 forinttal több.

Hirdetési díj:
 Egész oldal . . . 20 frt
 Fél oldal . . . . 10 frt
 Negyed oldal . . 5 frt
 Ezenfelül minden hirdetésnél
 30 kr kincst. illeték fizetendő.

SZABADSÁG.

MEGJELENIK HETENKINT HÁROMSZOR:
VASÁRNAP, SZERDÁN és PÉNTEKEN.

Egyes szám ára 10 kr.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 VII-ik kör, Virág-utca
 337. házszám.

Ugy a kezesnek, mint a hirdetésnek ott vetetnek fel.

„Nyilttér“ sora 15 kr.

Kisebb hirdetéseknel minden szó után 5 kr és a kincstári illeték számitatik.

A palicsi telkek felmérései.

Több mint egy évtizede, hogy mai hatóságunk a hatalmi polczot elfoglalta városunknál s jellemző a vezérférfiakra, hogy a gyepelő megkerítésekor első gondjuk is az volt: kiken és mi módon gyakorolják bosszuállásukat?

Első és főgondjuk volt, hogy Pertich Mihály akkori polgármestert a tanács nevében neki ugrassák: méresse fel Palics környékén elterülő összes villatelleket, mert hát ott nagy elcsajátítások történtek a város földterületéből.

És mértek.

Felmérték az egész határt, de ahány mérnök kezébe vette a láncot, annyi-féleképen ütött ki a kálkulus. Tudta mindenki, hová akar csapni a többség parancsa folytán az akkori polgármester s így nem csodálható, hogy az egyik sarokvillánál oly jelenet játszódott le két bizottsági tag között, aminő még a későbbi botrányos városi közgyűléseken is ritkította párját.

A mérnökök egyike idősebb ember lévén, a „fiksz“-pontot kereste, melyet pár évtizeddel azelőtt a telkek eladásakor ő veretett le az azon időbeli polgármester jelenlétében, aki ezen új felméréskor

már mint nyugalmazott főispán szerepelt Szabadkán.

A fiksz-pontra a főispán is emlékezett s végre kisütötték, hogy az víz alatt áll.

A mérnök neki gyürkőzött . . . , be ment a tóba, és valószínűleg meg is találta a fiksz-pontot, mert míg a kiküldött deputáció és az érdekelt felek a kérdéses sarokvillánál garabancziáskodtak, feltűnt a tópart felől a városi mérnök, aki már huzatta a láncot.

Elérkeztek a sarokvilláig s ott konstata-
 lva lett, hogy az rendben áll, csupán a hatalomra kapaszkodó egyik bunyevác obtyinárnak volt az a naiv megjegyzése, hogy a villatelek egyik épületének tetőzetéről az esővíz városi területre csorog.

Mértek tovább.

Konstatálva lett máshelyen több foglalás s a tulajdonosoknak meg is hagyattott, hogy az elfoglalt területeket bocsás-
 sák vissza a város birtokába.

Ezután pár évig csend lett Palics környékén, de a felpöfeszkedett többség hatalmának szilárdulásával újból méretett a hatóság és újból oda törekedett, hogy aki előttük meg nem hajlik, annak még házat is a földig lerombolják.

Ez sem sikerült, mert az a hely, a melyekre utaztak, rendben találtatott.

Ezeket az izgalmas felméréseket és botrányhajhászó eljárást már mindenki feledte, csak hatóságunk egynemely embere nem nyugodott még, ki akarták mutatni, hogy 14 év alatt sem tudtak elég okosak lenni arra, hogy okos dolgot produkáljanak. Így történt azután, hogy a múlt évben megütöttek egy fadobot a palicsi parkban, és hívták az érdekelteket: jelenjenek meg Palics környékének felmérésénél, mert a polgármester hibát talált.

Lehet, hogy igaz is volt.

De miért?

Most a polgármesterhez beszélünk!

Emlékezik-e polgármester ur, hogy 1 vagy másfél évvel ezelőtt bizonyos magánzó urak azon a tájon önkényűleg kihányatták a város 40—50 éves fáit, daczára annak, hogy azok egy ölnyi távolságban állottak a fákat dobáltató ur villateltől?

Emlékezik-e polgármester ur, hogy akkor milyen vehemenciával szüntette be polgármesteri hatalmánál fogva rögtön ez önkényes munkálkodást?

Emlékezik-e polgármester ur, hogy az építkező villatelek tulajdonosát birságolás terhe mellett utasította: hogy a villate-

TÁRCZA.

A megbüntetett kíváncsiság.

Irtá: Jobbágy.

A hetvenes évek elején mint szegény diák egyik budapesti e. f. törvénytudósokhoz kerültem dijnoki minőségben. — Nem hiszem, hogy volna hivatal, melynek annyi kiváló egyéniség képezne egy-egy mozgó rugóját, mint épen e törvénytudósok.

Volt ott végzett földesur, quietált és nyugalmazott katonatiszt, kiesapott pap, mesterségére unt iparos, — elzüllött diák és még Isten a megmondhatója, hány- és miféle existenciák kiknek mindegyike roppant sokat képzelt magáról, noha ők is csak — dijnokok valának.

De legérdekesebb volt ezek közt egy uri ember, — nevezzük Káka Sándornak — ki nemcsak hogy mint „végzett földesur“ fungált. hanem névjegyére azt is reá nyomatta, hogy: „volt 1848/49-iki honvéd főhadnagy.“

Nos hát a mi Sándor bátyánk — mert mi ifjak csak úgy neveztük — már ezen oknál fogva is érdekesebb volt a többinél, de hát ez csak hagyján. Még most is magam

előtt látom vézna alakját, a mint sétatálczájára támaszkodva, fűrgén emelteti csúzbántotta lábait, hogy egy hölgyet az utcán utólérhessen.

Mert ez volt a leggyengébb oldala. — Szerette ugyan a bort is, de még sem annyira, mint a nőket; — mi kitetszik abból is, hogy míg az előbbi után félelőszakákon át mászkált, utóbbiakra reá szánta az egész napot; — ha reggel — mikor hivatalba ment — az utcán egy szép hölgyet pillantott meg, feledve volt a hivatal, — szaladt a hölgy után, már a mennyire ezt 68 éves kora és podagrás lábai mellett tehette.

De csitt! épen most is látom, hogy szalad az utcán, botját előre tartva s minden szembejövőre reákiáltva „csiba te“, a mi annyit tesz, hogy az illető menjen félre, de a beavatottak előtt már tudva van, hogy az öreg ur ilyenkor be van rugva.

Félre is megy mindenki és Sándor bátyánk folytathatná utját zavartalanul, ha utja nem vinne el épen egy pinczelakás előtt, melynek mindkét ablaka nyitva van s erős lámpafény özönlik ki rajtuk.

— Csiba te! — kiáltja Sándor bátyánk,

s már a másik pillanatban ott guggol a nyitott pinczeablak mellett, kíváncsian nézve egy nőt, ki az angyalok ruhájában lévén, a lefekvés előtt olyan mütétet végzett, melynél a nők csak a mutatónjuk hegyét szokták megnyalazni.

Ugyátszik igen érdekes a kép, melyet Sándor bátyánk lát, mert a legnagyobb elővigyázattal teszi botját a földre és közelébb kuszik az ablakhoz, ügyelve arra, hogy valamiképen zörejt ne okozzon. — Már úgy látszik, mintha megtalálta volna a kellő helyet, hogy láthasson, midőn egyszerre egyensúlyt veszítve, — hanyatt-homlok zuhan a pinczelakásba.

Irtóztató „csiba te!“ kiabálással érkezik meg az ablak alatt álló „sublót“-ra, melynek tetején különféle csecsebecsék lévén, Sándor bátyánk testének sulya alatt eső-römpölve törtek össze.

— Segítség! . . . Rabló! . . . Zsivány! . . . — hangzik a pinczelakásból a megrémült „Diana“ ajkairól, ki eszeveszetten futkos a szobában s nem tudja, hogy mihez fogjon.

— No ne kiabáljon úgy, szép angyalom . . . — mormogá Sándor bátyánk, kinek csak alig sikerült a sublót tetejéről le-

lek rácsozatát a város országuti fától két méternyre behelyezze?

Emlékezik-e a polgármester ur, hogy ez a kerítés behelyezés tényleg megtörtént s több mint egy éven át ilyen stádiumban meg is maradt?

Emlékezik-e polgármester ur, hogy emez önkénykedő urnak csakhamar akadt egy szomszédja, aki a környék legszebb kanadai nyárfáját szintén önkényes úton nemcsak kidobatta, de ott a helyszínén ölbe vágatva, haza is hordatta?

Hiszen mindez nem régen történt, s annyi memoriaja bizonyosan van polgármesterünknek, hogy ezekre élénken visszaemlékezzenek.

Ha nem emlékezik, felfrissítettük a dolgot és ha akár emlékezik, akár e soraink által figyelme oda fog irányulni, kérjük:

Tudja-e polgármesterünk azt, hogy az a beparancsolt telektulajdonos a lefolyt télen, amikor tudta, hogy a város gondos urai Palicsra nem igen járhatnak mulatni, az alig egy évvel azelőtt betolt rácsozatot észrevétlenül ismét két méterrel az országut testére tolt és így a polgármester által visszafoglalt területet ismét elfoglalta?

Ha polgármesterünk ezt sem tudná, ám nézze meg és ha még egyszer újból felmérné a palicsi telkeket, megkövetelhetjük azt, hogy az a felmérés legyen igazságos, legyen becsületes, de ne sülyedjen alá annyira, hogy a szunyogból elefántot, az elefántból pedig szunyogot teremtsenek hivatalosan s a polgármester maga vagy valamelyik tanácsnoka önkénytelenségrel rendelkezék a városi országutszéli fák és területekkel,

Ha ez az új foglалás megtörtént, annak a közgyűlés tudtával kellett történnie, hogy pedig ez az ügy városi közgyűlésünkön megfordult volna, — arról nincs tudomásunk.

másznia — hisz én nem bántom magát, csak beestem az ablakon.

De már a „szép angyal“ ezt nem hallotta, mert kívül volt a szobán s torakszakadtából kiabált segítségért . . .

Csakhamar emberek jöttek s a tétován kalap nélkül, kopasz fejjel ott álló Sándor bátyánkat megfogták, hogy valahogyan el ne szökjék, míg mások rendőrről szaladtak, hogy Sándor bátyánkat bekísérje.

Pedig felesleges dolog volt mind a kettő, mert bátyánknak eszébe sem jutott, hogy szökjék, — sőt ellenkezőleg, — mintegy megbüvölt ember állt ott és sóvárogva nézte a „szép angyalt,“ nem is ügyelve arra, mi körülötte történik, s jóformán nem is sejtve, minő kelepczébe került.

— Csiba te . . . — kezdi a szót, midőn épen belépett a rendőr s kérdezni kezdte, hogy mily módon jutott ide.

— Hát beestem a nyitott ablakon . . . — volt a rövid válasz.

— Ugy, . . . hát csak jöjjön velem.

— Csiba te . . . én . . . nem megyek én innén, a hol olyan szép angyal van, azt megmondom . . .

— No csak jöjjön, mert különben baj lesz . . .

Ez is városi gazdálkodás.

Napok választanak el az ünnepségektől, s mégis már szerdán megkezdtek a zöld galyakkal való ékesítést városszerte.

Igazán nem tudja az ember min csodálkozzék jobban, a vállalkozó élelmességén-e, vagy a rendezőségnek végtelen rövidlátásán, hogy közömbösen nézi azt a korai voltánál fogva hiába való munkát, a mely nemcsak hogy hiába való, hanem mélyen megsejyénítő lesz városunkra, hogy még a legprimitív diszítéshez sem értünk.

Mert ugyan mi lesz csak egy nap alatt is abból a friss galyból a nap hevénék folyton kitéve? Bizony megaszalódik az úgy, hogy mire a vendégek megérkeznek, akár föl is lehet perzselni, s a száraz levelek az első szélre olyan szépen útra kelnek a szél rózsza minden irányába, hogy csupa gyönyörűség lesz nézni a bevonuló vendégeknek mint nyúlnak égfelé a csupasz póznák.

Hanem hát úgy sokkal kevesebbe kerül a vállalkozónak ha egynéhány ember végzi a munkát, s úgy egy héttel aztán előbb neki kell fogni a diszítéshez; az aztán mellékes, hogy meg lesz-e a megkívánt eredmény. Fődolog az egészség gondolja magában, s a helyet, hogy a munkaerőt megtízszerezve, az utolsó éjjel használna föl arra, hogy az ünnepségek nagyságához képest méltó díszszel fogadjuk a vendégeket, nagy kényelmesen napokkal előbb rakják föl a zöld lombokat, s melyek a vendégek fogadásakor már csak a mulandóság képét fogják mutatni.

Még nem késő, hogy az idő előtti munka haszontalan voltát helyreépítjük, s hogy úgy fogadjuk vendégeinket, amint az ilyen gazdag várostól megkívánható. Ha már költünk, legalább költségeinknek látszata is legyen.

Törvényhatóságunk augusztus havi közgyűlése,

A közgyűlési tárgysorozat első pontját polgármesteri jelentés képezte a közigazgatás f. é. június és július havi állapotáról. E jelentésben, mely tulajdonképen igen fontos dolgokat kellene, hogy tartalmazzon, egyszerű „tudomásul vétetik“ jelzés-

Most vette csak észre az öreg, hogy rendőrről van dolga.

— Hát mit akar velem? . . .

— Majd meglátja az ur . . .

— Hol a kalapom, meg a botom, aztán nem bánom menjünk.

— Miután megkapta a mit kért, botját előretartva, hangos „csiba te!“ kiáltással megindultak.

Talan be is vitték volna, ha véletlenségből én és egyik kollegám arra nem vettünk, mert Sándor bátyánk egy cseppet sem ellenkezett.

Mi aztán — kilétünket és az övét is igazolva — kimentettük őt fura helyzetéből, melybe kíváncsisága folytán jutott, s haza kísérve a meglehetősen beborozott öreg urat, lefektettük.

Másnap nem tudott semmit az egész dologról, csak annyira emlékezett, hogy egy szép angyalt látott, kihez mikor közeledni akart az fejbe ütötte. Persze nevetett aztán, mikor megtudta mi történt vele, de hát . . . azért ma sem lett jobbá, ma is csak úgy iszik, mint azelőtt s berugván, hangos „csiba te! csiba te!“ kiabálással szalad a szép nem után.

sel átsurrant a közgyűlésen, pedig hát nincs ott minden egészen úgy rendben, mint a városatyák gondolják. Ott van például a közegészségügy. A polgármesteri s illetve tisztii főorvosi jelentések szerint minden intézkedés megtéetett a városunkban esetleg felléphető kolerajárvány megátlása végett. Nem áll, még a legszükségesebb és legprimitív óvintézkedésnek sincs semmi nyoma. Ugy van minden a régi elhagyatott állapotban, mint eddig volt. Hatóságunk sokkal jelentéktlenebb dolgokkal bibelődik, mint az ilyen komoly, a város közönségnek életét és egészségét veszélyeztető ügy. Igaz ugyan, hogy Varga Károly ez ügyben interpellálta a polgármestert, de csupán a sertéstrágyának a város élénkebb utcáin való szállítása ellen szólalt fel, megfélekedvén arról, hogy a város legélénkebb utcáin a legcsekélyebb fertőtlenítés sem történik. A helyi sajtónak hónapok óta történt felszólalása a főutcák, a főter és különösen a Kossuth utcának locsolás nélküli nappali seprertését illetőleg, dacára a rendőrfőnöki tilalomnak, mi sem történik. A berkocsik állomárai a fennálló rendőri rendelet ellenére nem tartanak tisztán. A kofaasszonyok helyei napokon át felhalmozott piszok és hulladéktól nem tisztítottak, természetesen, mert az „András komámék“ nem bántják a rendelet ellen cselekvő sógorasszony, kofaasszony és egyéb rokonokat. Piacunkon az élelmiszerek élvezhetősége nem ellenőriztetik, mert a sertés-hizlaló obtyinár biztos „ur“ másfelé van elfoglalva, az orvosok pedig édes-keveset törődnek evvel. S mindezek dacára nem találkozott egy városatyá sem, kinek eszébe jutott volna e dolgok miatt kérdőre vonni az intéző köröket. Tudomásul vették az obtyinárok a polgármesteri jelentést anélkül, hogy tudnak mit vettek tudomásul. De hát jól van ez így, Szabadkán az ily „kicsinyes“ dolgok nem számítanak, figyelembe sem veszik. A közgyűlés tudomásul vette a polgármester ama ígérését, hogy „majd intézkedik,“ miszerint a trágyás kocsik ne a város legélénkebb utcáin közlekedjenek. Ez az egész óvintézkedés és így marad minden a régiben.

Az egész közgyűlés csupa „tudomásul vétetik“-ből állott, úgy hogy ennek lefolyásáról részletesen megemlékezni időpazarlás lenne. A legcélszerűbb volna az egész tárgysorozatot újból közölni s mindenüvé oda tenni, hogy: „tudomásul vétetett.“

Igy néznek ki az ország 3-ik városának közgyűlései: Ha választás nincs érdekűdés sincs. W.

Az országos ügyvéd-gyűlés munkarendje.

I. Az ügyvédség önkormányzati jogának érdekében az ügyvédi rendtartásba milyen intézkedések vétessenek föl? Előadó Hlatky Endre n.-váradai ügyvéd ur, kamarai elnök.

II. Mik volnának az ügyvédség helyzetének javítására a legmegfelelőbb módok és eszközök? Előadó: dr Stassik Ferencz nagybecskereki ügyvéd ur, kamarai elnökhelyettes.

III. Miként szerveztessék az ügyvédi nyugdíj és segélyalap? Előadó: dr Robitssek József budapesti ügyvéd ur; ellenintézkedésterjesztői: Beliczay Elek győri

ügyvéd úr, kamarai elnök-helyettes és Szalay A. László szabadkai ügyvéd úr.

IV. Mi legyen a védő állása és hatásköre a bűnperben? Előadó: dr. Wilhelm Arnold h.-m.-vásárhelyi ügyvéd úr.

V. Miként szerveztessék a közigazgatási bíróság és mi legyen annak hatásköre? Előadó: Eötvös Károly budapesti ügyvéd úr, orsz. képviselő.

VI. Miként nyerjenek a csekélyebb jog-sérelemek olcsó és gyors orvoslást? Előadó: dr. Holló Lajos budapesti ügyvéd úr, orsz. képviselő.

VII. Az ügyvéd-gyűlés helyesnek és a kar érdekében fekvőnek találja-e, hogy a milleniumi kiállítás történeti csoportjában az ügyvédi kar is részt vegyen? Előadó: dr. Nagy Dezső budapesti ügyvéd úr, kamarai titkár.

*

Egyben a kamarák összes tagjai értesítetnek, hogy a gyűlésnek 3 napi időtartama ekként nyert beosztást:

1. Szeptember hó 8-án érkezés és aznap este ismerkedés és vacsora a „Stefánia“ sétány kioszkjában.

2. Szeptember hó 9-én délelőtt 8 órától ülés. Ügyrendmegállapítás és a tárgysorozat I., II., III. pontjainak tárgyalása.

3. Ülés után közös ebéd a „Tisza szálló“ disztermében.

4. Aznap délután a város és egyes intézményeinek megtekintése.

5. Aznap este társas estély az ujszegedi vigadóban.

6. Szeptember hó 10-én délelőtt 8 órától ülés a tárgysorozat többi pontjainak le-tárgyalásával.

7. Aznap délután búcsú-ebéd az „Európa“ szálloda nagytermében. Ebéd után kirándulás.

A gyűlésen részt venni szándékozó tag-társak kéretnek, hogy ebbeli szándékukat a szegedi ügyvédi kamara titkári hivatalához augusztus hó 25-éig okvetlenül be-jelentsék, hogy elszállásolásukról gondoskodni — és a résztvevőket erről még kellő időben értesíteni lehessen.

Kérjük továbbá azokat, kik nejeikkel jönnek, e körülményt különösen tudatni, azontúl azt is közölni, hogy ki kíván vendéglői elszállásolást és hogy kivel vagy kikkel hajlandó esetleg elszállásoltatni.

Arról, hogy a szállodákban mérsékelt díjak szedessenek, az „elszállásoló bizottság“ gondoskodik és a vendéglőkbe való elszállásolás iránti óhajnak a lehetőség szerint fog elég tétetni. Helyszűke esetén a helybeli tagtársak szíves vendéglátása áll a bizottság és illetve az érkező kartársak rendelkezésére. Jelezni kérjük továbbá a csoportban érkezés idejét, hogy a fogadtatásról és a szükséges útbaigazításról a bizottság kellőleg gondoskodhassék.

Társkamaraikkal mellékelten az országos ügyvéd-gyűlés ügyrendjét is közöljük és kérjük ezen „Értesítés“ tartalmát az egyes kamarai tagokkal külön-külön közölni és a főlös számú példányokat a kamara területén lévő kir. törvényszékek pertárában kifüggeszteni. Kérjük továbbá a közös érdek kívánta buzgalommal oda-hatni, hogy karunk tagjai, a tárgysorozatba felvett kérdések fontosságához mérten, minél nagyobb számban megjelenjenek, hogy az összejövétel az ország ügyvédi karához méltó legyen és hogy annak alapján a hozandó megállapodások és ha-

tározatoknak meg legyen az a súlya, melytől a már kiszolgált s a mai kornak sem-mikép meg nem felelő lelkiatján. Évek óta hirdetnek pályázatot magyar hitszónokra, volt próbaszónoklat quantum satis, de alkalmazás eddig nem történt, dacára annak hogy, ez állásra megfelelő összeg évenként ott szerepel a költségvetésben. Legujabban pedig a 9 év óta működő, ritka zenedei képzettséggel bíró kántor hagyta a községet a faképnél. Stroke B. Vilmos főkántor igyekezetének köszönhető, hogy a helybeli zsinagógában az istentisztelet orgonakiséret és gyönyörű dall-karral, magyar szövegű énekkel végeztetett, és most miután a családos ember, ki eddigi díjazásából magát és családját fenntartani képtelen volt, — minden felmondás nélkül a nagy ünnepek előtt távozott. E körülmény határozott visszaesést idézend elő a már teljesen reformálásnak indult ósdi egyházi szertartások körül. A zsidó hitközség ez idő szerint hitszónok és kántor nélkül áll. A templomépítés terve is elalvó félben van. Megalkotta a „diplomás“ képviselő testület a nagy költségvetést. A hitközségi tagok végrehajtás terhe mellett fizetik a méltánytalanul kivetett adót, de a nagy adóval szemben minden élvezettől megfosztják.

az údvös eredmény biztosítására szükséges.

Szegeden, 1893. évi július hó 23-án.

Hazafiai üdvözléssel

a szegedi ügyvédi kamara nevében:

Dr. Rósa Izso, Dr. Végman Ferencz,

elnök. titkár.

IRODALOM, MŰVÉSZET.

— A Pallas Nagy Lexikona füzetes kiadásából megjelent a 35. és 36. füzete, illetve a III. kötet 5. és 6. füzet. A 35. füzete külön mellékletül hozza a „Bogárfogó növények“ réndkívül díszes színnyomatu képét és Bihar vármegyének térképét az ismert szép és gondos kivitelben, továbbá 19 rajzot a szövegben. A 36. füzete mellékletei a „Bolygópályák“ színes ki-vitelben s Borsodvármegye térképe, a szövegben pedig 9 ábra. A kiválóbb cikkek közül megemlítendő-knek tartjuk a következőket: Betű (Simonyi Zsigmond és Nagy Géza), Biblia (Erdős J.), Bihar vmegye (Thirring), Birói felelősség (Imling), Birói független-ség és Birói hatalm (Nagy Ernő). Birói hatáskör (Imling), Birósági szervezet (Heil Fausztin), Birtok (Heil), Birtokrendezés (Lányi B.), Bismarck (Marca-li) stb., egytől-egyig oly gondal kidolgozott cikkek, melyek díszere válnak a nagy áldozatok árán megin-dított Nagy Lexikonnak. — A Nagy Lexikon meg-rendelhető minden könyvkereskedésben, valamint a kiadó részvénytársaságnál (Budapest, Kecskeméti-utca 6.); ára füzetenként 30 kr., kötetenként díszes félbörkötésben 6 frt.

Koncert Palicson. A kis Podhorszky Theresia kiről a legtöbb vidéki lap igen kedvezően nyilatkozik alig van olyan nagy hogy feje a zongorát érje, már is mestere e hangszernek. A gyermek mű-vész eddigelé nem igen lépett a nyilván-nosság elé, csupán magántársaságban ra-gadta bámulatra hallgatóit. Ma este 7 óra-kor azonban Palicson a fedett étteremben mutatja be reményekre jogosított tehetsé-gét. Helyrak: körszék 1 frt, zártszék, ál-lólhely 50 kr.

Műsor. 1. „Ouverture“ 4 kézre, Idomeneo Mozarttól, előadja Podhorszky Teréz és Nagy Ida urnő. 2. „Marsch Tannhäuser“ Wagnertől, előadja Podhorszky Teréz. 3. „Sonate Diabelli“ 4 kézre, előadja Pod-horszky Teréz és Gizella. 4. „Englische Suiten“ Preuidium Bachtól, előadja Pod-horszky Teréz. 5. „Hochzeitsmarsch“ 6 kézre, előadja Podhorszky Teréz, Gizella és Nagy Ida urnő. — Tíz perc szünet. — 6. „Ouverture“ Die Entführung aus dem Serail Mozarttól, előadja Podhorszky Te-réz és Nagy Ida urnő. 7. „Ábránd“ Cse-rebogár Mihály Ig-tól, előadja Podhorszky Teréz. 8. „Schopin Walse“, előadja Pod-horszky Teréz. 9. „Sonate“ op. 28. Beet-hoven Andante-Scherzo-Trio, előadja Pod-horszky Teréz. 10. „Radetzky-marsch“ 6 kézre, Strausstól, előadja Podhorszky Te-réz, Gizella és Nagy Ida urnő. Ajánljuk a műértő közönség szíves figyelmébe.

HIREK.

— Czorda Bódog kir. kuriai tanácselnök városunk szülötte 6 heti szabadság idejét megkezdette s mint jó forrásból értesülünk, ennek legnagyobb részét városunkban, s illetve kies Palics fürdőintézetünkben töl-tendi el családjával együtt. Üdvözljük!

— A király és a polgári házasság. Ischl-ből azt táviratozzák Budapestre, hogy a király 6 felsége már megadta az előzetes jóváhagyást a polgári házasságról szóló, most előterjesztett törvényjavaslatnak a képviselőház elé való benyújtásához.

— A szabadkai izr. hitközség bajai. Évek óta vajúdik a rabbikérdés a hitközség ke-belében. Nincs az öreg rabbi ellen semmi kifogás, csak — nem tud magyarul, és — nem oktatja a hittant. Ez elég ok volna arra hogy a kötelességét nem teljesíthető rabbit nyugdíjazzák, azonban, nem tud-juk mi okból de-semmikép sem adhatnak

— Telefon Palicson. A posta és távirida igazgatóság a palicsi fürdő-intézet emelése czéljából megtette azt, hogy telefont ren-dezett be ott. Akadt is már ott több elő-fizető a szezonra, azonban nem érték el a kellő czélt, mert a minden dologban gon-dos városi hatóságunk nem intézkedett, hogy a palicsi telefonszolgálat 6 órán tul is fennálljon. Palicson a posta hivatalos órája 6 óráig tart s így a telefonirozásnak ezen időn tul nincs helye. Kérdjük már most: mi értelme van annak, hogy az előfizetők a drága díjat fizetik. Nem tudna erre felelni a polgármester?

— Gyászbesz. Vujkovits Cz. Péterné szül Szagmeiszter Katalin fájdalomtört szívvvel jelenti, hogy felejthetlen férje Vujkovits Cz. Péter életének 58. évében f. évi augusztus hó 7-én esti 9 órakor tör-tént elhunytát. A boldogult hült tetemei f. hó 8-án d. u. 5 órakor tetetett örök nyugalomra. Az engesztelő szent mise-áldozat folyó hó 9-én d. e. 8 órakor a Szent-György templomban tartatott meg. Az elhunyt atyja: Vujkovits Cz. Márton Fivérei: Vujkovits Cz. Máté és családja Vujkovits Cz. György és családja. Sógora: Polyakovits István és családja. továbbá számos rokonai és jó barátai. Áldás és béke poraira!

— Vidéki cigányzenekar városunkban. Az országos tűzoltó kongresszusi ünnep-lyek tartama alatt a „Bárány“ vendéglő-ben Garai Ferkó szegszárdi cigányprimás hires zenekara fog működni.

— Az 1893/94. iskolai tanévre két ta-nuló egy helybeli tisztességes családnál teljes ellátásra elfogadtatik. Bövebb felvi-lágosítást szíveségből e lap kiadóhivata-lában.

— Helyreigazítás. Lapunk legutóbbi szá-mában Béni Béla helyb. lakos eljegyzési hírével sajtóhiba csuszott be. Ugyanis nem Krausz, hanem Strauss Kálmán duna-földvári gabonakereskedő leányát jegyez-te el.

CSARNOK.

Bosnyák-origány népmese József főhercegről.

A József főherceg pártfogása és közreműködése mellett kiadott „Ethnologische Mittheilungen aus Ungarn“ III. kötetének a napokban megjelenendő 3-4. füzetében, mint a V. Ujság írja, Hermann Antal megkezdi azoknak a mondáknak, meséknek és adomáknak közlését, melyek József főhercegről a hazai és külföldi cigányok közt szájról-szájra szállnak. A főherceg mithikus alakká vált különösen a távolabbi országok cigányai közt; itthon pedig alig van cigány, aki ne ismerné hirtől s ne tudna róla valami adomát. Ilyen az alább közlendő mese is, mely tartalmának főbb mozzanataira nézve érintkezik egy ismert népközi mesetípussal (Bürger: „Kaiser und Abt“) „Jozsipo Lraj“ azonban minden valószínűség szerint József főherceg. Kucselya városa pedig talán Alocsuth lehet. A mese így hangzik:

A nagyfogu Csurgó. Volt egyszer egy szegény cigánytörzs és az alvajda így

szólt szegény embereihez: „Rajta, menjünk a cigányok országába, menjünk József királyunkhoz!“ Az öreg anyó azt mondta: „Fiam, ne menjünk József királyhoz, mert Kucselya városában mindig dolgozni, mindig kapálni kell; a mondó vagyok, hogy ez nekünk nem való!“ Az emberek nem hallgattak rá s elmentek messze messze, Kucselya városába. Ott volt a cigányok országa. Ott így szólt József király: „Édes cigányaim, az én országomban van egy magas cigány, mint a fa az erdőben. Ennek a nagy cigányának van hat szarva és hat szarvával mindennap megeszik egy embert. Cigányaim, édes cigányaim, mindnyájotokat megesz. És én sirok, sirok, édes cigányaim, nem lesznek nekem férfaim!“ És monda az erős Csurgó: „Oh legnagyobb fekete király! én nem félek; azonnal elmegyek a nagy asszonyhoz és én eszem meg őt. Nekem nagy fogaim vannak!“ A legény elment a nagy ezüst városba, ahol a szegény Józset, a cigányok királya lakott, meg a hatszarvu fekete asszony. Csakhamar ott volt s így szólt a

legényhez: Maradj nálam; nem eszlek meg téged ha megmondod nekem, hány hajszál van József király fején?“ Csurgó így szólt: „Mondd meg te nekem, hány csillag van az égen; annyi hajszál van József király fején.“ — „Jól van“, monda a cigány, — de mondd meg nekem, hány hegy van a földön?“ A szegény ifjú ránézett az ezüst városra s így szólt: „Ahány ház van az ezüst Kucselyában, annyi hegy van a földön, te fekete asszony!“ — „Jól van“, monda a fekete asszony, „mondd meg most nekem, hány szarvam van?“ — Az ifju azt hallotta, hogy hat szarva van, s így szólt: „Neked hat szarvad van!“ A fekete cigány azt monda: „Ime, nekem öt szarvam van. Megelek!“ Megette a szegény ifjut. S jött az ördög Egyiptomból és megette a szegény József királyt. Akkor volt országunk, most nincs, kinlódunk, kóborlunk, s nincs édes hazánk.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos
SZALAY LÁSZLÓ A.
üggyéd.

„MARGIT“

GYÓGYFORRÁS, „MAGYAR SELTERS“

Vegyelemezve a budapesti m. kir. egyetemen. Szerencsés vegyi összetétele, kevés szabad, de gazdag, félig kötött szénadtartalma kiváló hatásának bizonyult, különösen **tüdőbántalmaknál**, a hol a szabad szénadt csekélyebb jeteleté megóvja a beteget a káros, sőt veszedelmes izgatástól, ellenben a félig kötött szénadt gazdagsága a gyógyhatású alkatrészeknek a beteg testrészekbe való gyors és biztos felvételét eszközöli. Ezen tulajdonságának köszönheti a Margit-forrás azon kiváló előnyét is, hogy a hol szabad szénadtartalomban erősebb ásványvizek, mint a **seltersi, gleichbergi, tődőbajokban**, különösen **tüdővérzések**nél már nem alkalmazhatók, a Margit-forrás itt is a legjobb hatás mellett folyton használtatik.

A **tüdőbetegek** klimatikus gyógyintézetében, különösen a leglátogatottabb **Görbersdorfb**an a Margit-víz otthonossá vált. — Orvosi tekintélyek Budapest: dr. Korányi, dr. Gebhardt, dr. Navratil, dr. Poór, dr. Kéty, dr. Barbás; Bécsben: dr. Demberger, dr. Dushek, stb. a legjobb eredménnyel alkalmazzák a **légző-, emésztő- és húgyzervek** általános hurutos bántalmainál.

Mint ivóvíz

präservatív gyógyszernek bizonyult a **kolera**-megbetegedés ellen,

borral használva a legegészségesebb ital!

Kizárólagos
főraktár

Édeskuty L.

cs. és k. és szerb.
k. udv. ásványvíz-
szállítónál,
Budapest.

Ugyszintén kapható minden gyógyszerertárban, fűszerkereskedésben és vendéglőkben.

Eladó tavaszi malacok.

Az adal m. kir. földművelésügyi miniszterének ideai szaporulata eladó!
Továbbá 13 darab kisorolt számfelletti és öreg koczák és még tenyésztésre alkalmas kanok is eladók.
Az állatok igen szépek, orbáncz ellen be vannak oltva.
Bővebben értekezhetni Szobonya Bertalan igazgatóval Adán.
2-5.

LANDESMANN LIPÓT

a nagymélt. Miniszter által nyilvánossági joggal felruházott

VI oszt. magán polgári fiu-iskolája és nevelő-intézete

Szabadkán, Vojnits Dénes-ház, Gálfi-féle gyógytár mellett. 2-?

Ezen iskola előkészít a keresk. akadémiára, középiskolákra, mintarajztanodára, hadapród-iskolára és Ludovicum számára; képesít többféle állami hivatalra, vasuti, kereskedelmi, ipari, biztosító és pénzügyintézeteknél való alkalmaztatásra. Folytatólag átléphet a tanuló a gazdasági, erdészeti, állatorvosi közép-intézetekbe, avagy körjegyzői vizsgát tehet. Mérsékelt díjak. Értesítő kívánatra bármikor.

Haszonbérbeadási hirdetmény.

Bács-Bodrog megyébe kebelezt Bács-Almás és Kunbaja községek határában fekvő gróf Teleki József-né tulajdonát képező uradalomból (vasuti állomás Bács-Almás, a szabadka-bajai vonalon) folyó 1893. évi szeptember hó 1-től fogva 6 esetleg több évre ezer öllel számított 10417 hold 069 négyszögöl birtokterület egészben vagy 5 majorra felosztva haszonbérbe kiadatik.

Az egyes majorságok térfogata a legújabb mérnöki felvétel szerint I. 1952 hold 257 négyszögöl; II. 2068 hold 834 négyszögöl; III. 1466 hold 257 négyszögöl; IV. 2169 hold 336 négyszögöl; V. 2517 hold 025 négyszögöl — összesen 10417 hold 069 négyszögöl.

A haszonbérbeadás feltételei, az összes birtok és az egyes majorok területének mivelesi agak szerinti mennyisége és minősége, ugy egyéb részletes értesülések megundhatók Ledniczky Márton ügyvéd urnál Budapesten IV., Deák Ferencz-utca 23. szám alatt.

Ügynökök kizárva s nem díjaztatnak.